

Gustav Mahler Sümfoonia nr. 8

VANEMUISE SÜMFOONIAORKESTRI
HOOAJA AVAKONTSERT 2024

TALLINK

teatri peatoetaja

Vanemuise sümfooniaorkestri hooaja avakontsert

**30. AUGUSTIL 2024 VANEMUISE KONTSERDIMAJAS
31. AUGUSTIL 2024 PÄRNU KONTSERDIMAJAS**

SOLISTID ELENA BRAZHNYK (SOPRAN, RAHVUSOOPER ESTONIA),
SILJA AALTO (SOPRAN, SOOME),
KADRI KÕRVEK (SOPRAN, RAHVUSOOPER ESTONIA),
KAI RÜÜTEL-PAJULA (METSOSOPRAN),
ANNELY PEEBO (METSOSOPRAN, VIINI VOLKSOPER),
TUOMAS KATAJALA (TENOR, SOOME),
HRÓLFUR SÆMUNDSSON (BARITON, ISLAND),
AIN ANGER (BASS)

DIRIGENT RISTO JOOST

PEAKOORMEISTER KRISTI JAGODIN

KOORMEISTER MARTIN SILDOS

KONTSERTMEISTER KATRIN NUUME

**VANEMUISE OOPERIKOOR, SEGAKOOR LATVIJA,
TARTU ÜLIKOOLI KAMMERKOOR, TARTU POISTEKOOR
VANEMUISE SÜMFOONIAORKESTER**

Kavas

Gustav Mahler (1860–1911)

Sümfoonia nr. 8, Es-duur (1906–1907)

- *Hümn „Veni, Creator Spiritus“*

- *Johann Wolfgang von Goethe „Fausti“ lõpustseen*

„Traditsioon on tule edasiandmine, mitte tuha kummardamine,“ on öelnud **Gustav Mahler**, kes suundus oma loominguga 19. sajandi austria-saksa traditsioonide juurest 20. sajandi varajase modernismi poole. Tema teoste nimekiri polegi iseenesest pikk – selles valitsevad kaks žanri, laul ja sümfoonia, – ent seda kaalukamad on need sisult ja ulatuselt.

Heliloojana asetses Mahler terve elu oma kuulsa sõbra ja rivaali Richard Straussi varjus. See-eest tegi ta hiilgavat dirigendikarjääri, mis kujutas endast üha tähtsamate töökohade jada: Kassel (1883–1885), Praha, Leipzigi Neues Stadttheater (1886–1888), Budapest ja Hamburg, tipuks kümneaastane ametiaeg Viini Õukonnaooperi muusikajuhina (1897–1907), mille jooksul ta seisis ka Viini Filharmoonikute eesotsas. Seejärel asus ta dirigendipostile New Yorgi Metropolitan Ooperis ning oli lühikest aega ka New Yorgi Filharmoonikute muusikajuht. Oma kõrgete esitusstandarditega, millega käis kaasas ka paras annus despootlikkust ja ülbust, pälvis ta reputatsiooni kui üks suurimaid ooperidirigente, eriti Wagneri ja Mozarti lavateoste interpreteerijana.

Kui Mahleri tõus dirigendina oli kiire ja jõuline, siis heliloojana kulus tal loominguliseks eneseleidmiseks mõnevõrra rohkem aega. Tunnustuse komponistina tõi talle õigupoolest alles tema **8. sümfoonia Es-duur**, mille menukas esiettekanne autori juhatusel toimus 1910. aastal Münchenis vastvalminud rahvusvahelises näituste saalis enam kui 3000 kuulajale. „Kõik

minu eelmised sümfooniad on olnud üksnes prelüüdiks sellele,“ kirjutas Mahler 8. sümfoonia kohta 1906. aasta suvel oma biograafile Richard Spechtile. Selle oopusega algas Mahleri loomingu viimane faas, millesse kuulusid „Laul maast“ (1908), 9. sümfoonia (1909) ja lõpetamata 10. sümfoonia.

Inspiratsioon 8. sümfoonia loomiseks tuli Mahlerile otsekui välgatusena: viibides 1906. aasta juunikuus oma suvituspaigas, järveäärses Maierniggis, luges ta ladinakeelset nelipühahümni „Veni, Creator Spiritus“ („Tule, Looja Vaim“). Helilooja tunnistas hiljem, et nägi ühe hetkega kogu teost oma silme ees ja pidi selle vaid kirja panema, justkui oleks keegi selle talle dikteerinud. Mahler komponeeris sümfoonia hämmastava kiirusega: ta visandas teose kahe kuuga ning orkestreeris järgmisel aastal.

Mahleril polnud kombeks oma teoste kohta selgitavaid programme anda, kuigi ta kaas-aegsed neid küsisid. Helilooja uskus, et publikule piisab üksnes muusika kuulamisest, mille kaudu kandub neisse autori sõnum. Paraku on Mahleri taoline suhtumine takistanud tema teoste sügavamat mõistmist, sest on üsna ilmne, et need kannavad lisaks muusikale ka isiklikku, kirjanduslikku ja filosoofilist allteksti – vähemalt 8. sümfoonia. Õnneks aitavad käesolevat teost lahti mõtestada helilooja kirjad ja kõnelused.

Kõige kujukama sümfoonia iseloomustuse annab autor oma muusika innukale toetajale, hollandi dirigent Willem Mengelbergile, kellele ta teatab (kiri 1906. aasta augustist): „Lõpetasin

just oma 8. sümfoonia. See on mu senikirjutatud teoste hulgas kõige tähelepanuväärsem. Ja niivõrd isikupärane oma sisult ja vormilt, et seda ei saa sõnadesse panna. Kujutlege vaid, et kogu universum hakkab helisema ja kõlama. Need pole enam inimhääled, vaid planeedid ja päikesed, mis ringi tiirlevad.“

Mahleri sõnul on 8. sümfoonias kogu poeetilise idee kandjaks inimhää, mistõttu teoses domineerib vokaalosa. Muusikaloo varasemates vokaaliga sümfooniates (alates Beethoveni Üheksandast kuni Mahleri varaste sümfoonia-teni) oli vokaalosa varutud finaaliiks, ent selles sümfoonias läbib kooriosa kogu teost. Sellest tulenevalt on 8. sümfooniast nimetatud „oratoriumiks“, „kantaadiks“ ja isegi Mahleri „ainsaks ooperiks“, ent oma põhiolemuselt jääb teos siiski sümfoonia žanrisse.

Teos koosneb kahest kontrastsest osast, neist esimene on üles ehitatud sonaadivormis (kuigi äärmiselt mittestandardises). Teine osa, mis on pikem kui keskmine täismõõduline sümfoonia, hõlmab endas õigupoolest elemente nii aeglasest osast, skertsost kui ka finaalist. Esimese osa tekstiliseks aluseks on eelpool nimetatud vaimulik hümn „Veni, Creator Spiritus“, mille autorlust omistatakse 9. sajandi benediktiini mungale ja Mainzi peapiiskopile Hrabanus Maurusele. Sellele vastukaaluks valis Mahler oma lemmikirjaniku Goethe „Fausti“ teise osa lõpustseeni, mida ta oli soovinud juba aastaid muusikasse panna. Kuigi Hrabanus Mauruse ja Goethe tekste lahutavad ligikaudu tuhat aastat

ja need esindavad erinevaid keeli, kultuure ja ajaloo perioode, kannavad mõlemad armastuse ja lunastuse ideed.

Nagu Goethe üritas „Faustiga“ luua sünteesi kogu varasemast filosoofilisest luulest, nii püüdis Mahler liita oma sümfooniasse eelnevate sajandite kogemused. Kaheksanda sümfoonia esimene osa, mille faktuur on valdavalt polüfooniline, võtab eeskuju Mahleri iidolist Johann Sebastian Bachist, samuti suurte renessansiaja kooripolüfoonia meistritest. Teine osa on pigem homofooniline ja kannab saksa hilisromantismi vaimu, olles kohati isegi impressionistlik. Helilooja loob sama muusikalise materjali abil sümfoonia kahe osa vahel mitmesuguseid kokkupuutepunkte: nii näiteks seostub sama muusikalise temaatikaga ladinakeelne *veni* („tule“) esimesest osast ja saksakeelne *komm* („tule“) teisest osast. Mahler tõmbab paralleeli *Creator Spirituse* ja iginaiseliku (*ewig-Weibliche*) vahel, mis kehastavad tema jaoks loomise ja armastuse imet.

Siit jõuabki Kaheksanda sümfoonia isikliku taustani: mitmetest helilooja märkmetest võib järeldada, et ta kannab idee ürgnaiselikkusest üle oma armastatud abikaasale Alma Mariale, kellele sümfoonia on pühendatud. Pärast psühhoanalüütilist vestlust Sigmund Freudiga 4. septembril 1910 kirjutas Mahler oma naisele: „Freudil on õigus. Minu jaoks oled sa alati olnud valgus ja keskpunkt.“

Kaheksandat sümfooniast loetakse Mahleri kõige olulisemaks oopuseks. Selle esiettekandel

osales 1030 muusikut, mis andis kontserdi-korraldajale Emil Gutmannile idee reklaamida seda kui „Tuhanda sümfooniast“. Helilooja ise seda nimetust heaks ei kiitnud. Kontsert oli nii menukas, et teost mängiti järgmisel päeval uuesti. Paraku jäi see viimaseks sümfooniaks, mis kõlas esiettekandes helilooja eluajal. Kaheksa kuud pärast seda sündmust Mahler suri. Tema elu viimast faasi saatis ebaõnn: abieluprobleemid, dirigendikoha kaotamine Viini Riigiooperis, vanema tütre Maria surm ja tema enda tõsised südamehäired. Ent miski nimetatud asjaoludest ei kajastu veel tema 8. sümfoonias. „Teistes teostes oli kõik subjektiivne tragöödia, aga see on suure rõõmu allikas,“ kirjutas Mahler Richard Spechtile.

Evelin Kõrvits

Katoliiklik hümn „Veni, Creator Spiritus“

Tõlge Rein Öunapuu

Veni, Creator Spiritus,
mentes tuorum visita,
imple superna gratia
quæ tu creasti pectora.

Qui Paraclitus diceris,
donum Dei altissimi,
fons vivus, ignis, caritas,
et spiritalis unctio.

Veni, Creator

Infirma nostri corporis
virtute firmans perpeti;
accende lumen sensibus,
infunde amorem cordibus.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus.

Hostem repellas longius,
pacemque dones protinus;
ductore sic te praevio
vitemus omne pessimum.

Tu septiformis munere,
dexteræ paternæ digitus.

Per te sciamus da patrem,
noscamus atque Filium,
Te untriusque Spiritum
credamus omni tempore.

Accende lumen sensibus,
infunde amorem cordibus,

Tule, Looja Vaim, ja kinnita
igaüht meist oma armuga,
kõiki oma lapsi külasta,
kogu loodud heldelt õnnista.

Sinu lohutust me tunneme,
taevast andi hinges kanname;
elu allikast, mis õndsaks teeb,
armu tuli süttib südames.

Tule, Looja

Laiskusega aita võidelda,
voorusi ja tõde uskuda.
Valgusta me meeli,
armastust me hinge külva Sa.

Valgusta me meeli,
armastust me hinge külva Sa.

Tõrju kurjad vaimud kaugele
kõigist ustavatest hingedest,
anna aega parandada meelt,
eksimata Sinu õigelt teelt.

Oma püha seitsme anniga
meie meeled paned hõiskama.

Sinust Isa kirkust tunneme,
Sinu kaudu Poega usume,
Sinus Püha Vaimu austame,
Sinu palet näha loodame.

Valgusta me meeli,
kalla armastust me südameisse.

Veni, Creator Spiritus.
Qui Paraclitus diceris,
Donum Dei altissimi.

Da gaudiorum praemia,
da gratiarum munera;
dissolve litis vincula,
adstringe pacis foedera.
Pacemque dones protinus,
ductore sic te praevio
vitemus omne pessimum.

Gloria sit Patri Domino,
natoque, qui a mortuis
surrexit, ac Paraclito
in saeculorum saecula.

Tule, Looja Vaim.
Sina, keda kutsutakse Lohutuseks.
Kõrgeim Jumala and.

Anna meile taevast rõõmu,
anna meile armu ande,
lahenda me tülid
ning hoia meid rahu.
Anna aega parandada meelt,
eksimata Sinu õigelt teelt.

Au olgu Jumal Isale
ja Pojale, kes surnuist
üles tõusis, ja Trööstijale.
Igavesest ajast igavesti.

Johann Wolfgang Goethe „Fausti“ II osa lõpustseen

Tõlge August Sang

CHOR UND ECHO
Waldung, sie schwankt heran,
Felsen, sie lasten dran,
Wurzeln, sie klammern an,
Stamm dicht an Stamm hinan.
Woge nach Woge spritzt,
Höhle, die tiefste, schützt.
Löwen, sie schleichen stumm,
Freundlich um uns herum,
Ehren geweihten Ort,
Heiligen Liebeshort.

PATER ECSTATICUS
Ewiger Wonnebrand,
Glühendes Lieband,

KOOR JA KAJA
Ainus, mis ringi näed:
metsased kaljumäed,
juured kui krampund käed,
tüvede sõjaväed.
Ojaveed vahus on,
koopad ürgrahus on.
Ringi tumm-vagurad
lõukoerad hiilivad.
Paigad, kust eemal oht,
õndsate asukoht.

PATER ECSTATICUS
Lõputu õnnis lõõm,
leegitsev armurõõm,

Siedender Schmerz der Brust,
Schäumende Gotteslust!
Pfeile, durchdringet mich,
Lanzen, bezwinget mich,
Keulen, zerschmettert mich,
Blitze, durchwettert mich!
Dass ja das Nichtige
Alles verflüchtige,
Glänze der Dauerstern,
Ewiger Liebe Kern!

PATER PROFUNDUS

Wie Felsenabgrund mir zu Füßen
Auf tiefem Abgrund lastend ruht,
Wie tausend Bäche strahlend fließen
Zum grausen Sturz des Schaums der Flut,
Wie strack mit eignem kräftigen Triebe
Der Stamm sich in die Lüfte trägt:
So ist es die allmächtige Liebe,
Die alles bildet, alles hegt.
Ist um mich her ein wildes Brausen,
Als wogte Wald und Felsengrund,
Und doch stürzt, liebevoll im Sausen,
Die Wasserfülle sich zum Schlund,

Berufen, gleich das Tal zu wässern;
Der Blitz, der flammend niederschlug,
Die Atmosphäre zu verbessern,
Die Gift und Dunst im Busen trug –
Sind Liebesboten, sie verkünden,
Was ewig schaffend uns umwallt.
Mein Innres mög' es auch entzünden,
Wo sich der Geist, verworren, kalt,
Verquält in stumpfer Sinne Schranken,
Scharf angeschlossnem Kettenschmerz.

piina ürgvahutus,
õndsuse mahutus -
piigina salva mind,
taprina talva mind,
noolena taba mind,
välguna raba mind,
et kaoks kõik ajalik,
mis pole vajalik,
loitma jääks täht ja tuum -
armastus kuum.

PATER PROFUNDUS

Nii nagu võimsa, sünge tõkke
must kuristik loob minu all;
nii nagu ojad ühte jõkke
mäest kihutavad mühinal;
nii nagu puu, mil laotust-nägev
on üles taeva tõusev tipp,
nii armastus on ainuvägev,
on kõrge siht ja kõige lipp.
On minu ümber metsik müha,
just nagu õõtsuks mets ja mäed,
ent alla, vahutades üha,
viib vesi toitvad eluväed.

Ja kuigi laasi tuhastada
võib kõu, mis tormab üle maa,
ta aitab õhku puhastada,
kui enam hingata ei saa.
Neid oma teenreiks seadnud sinna
on armastus, see kõige hoob.
Oh, süütaks küll ka minu rinna
see jõud, mis kõike uueks loob,
et kehv ja kidur põu saaks sooja,
sest piina kütkes kalgus ta.

O Gott! Beschwichtige die Gedanken,
Erleuchte mein bedürftig Herz!

ENGEL

Gerettet ist das edle Glied
Der Geisterwelt vom Bösen,
„Wer immer strebend sich bemüht,
Den können wir erlösen.“
Und hat an ihm die Liebe gar
Von oben teilgenommen,
Begegnet ihm die selige Schar
Mit herzlichem Willkommen.

CHOR SELIGEN KNABEN

Hände verschlinget
Freudig zum Ringverein,
Regt euch und singet
Heil'ge Gefühle drein!
Göttlich belehret,
Dürft ihr vertrauen;
Den ihr verehret,
Werdet ihr schauen.

DIE JÜNGEREN ENGEL

Jene Rosen aus den Händen
Liebend-heiliger Büsserinnen
Halfen uns den Sieg gewinnen,
Uns das hohe Werk vollenden,
Diesen Seelenschatz erbeuten.
Böse wichen, als wir streuten,
Teufel flohen, als wir trafen.
Statt gewohnter Höllenstrafen
Fühlten Liebesqual die Geister;
Selbst der alte Satansmeister
War von spitzer Pein durchdrungen.
Jauchzet auf! Es ist gelungen.

Oh ohjelda mu mõtet, Looja,
mu nõtra südant valgusta!

INGLID

Nüüd vabaks kurja võimu alt
sai ülla vaimu rada.
“Neid, kes on püüdnud püsival,
me võime lunastada.”
Ja kui ka armastus siin tast
ei pööra ära ennast,
rõõm õndsatel on saabujast
kui oma armsast vennast.

ÕNDSATE POISTE KOOR

Hõljume issanda
ülevust kiites
tantsu ja lauluga
õndsusehiites.
Kõige maailma
tuuma ja lõime
silmast silma
näha siin võime.

NOOREMAD INGLID

Heldelt roose ülalt alla
puistab kahetseja käsi.
Armastus, mis eal ei väsi,
viimsed kütked päästab valla,
kaissu võtab kalli hinge;
purustades kurja linge,
hoope jagab kuradeile.
Armupiin sai osaks neile,
kelle asupaik on põrgus.
Saatangi kesk väikseid vaime
siples selle tunde võrgus.
Olge rõõmsad! Võidu saime!

DIE VOLLENDETEREN ENGEL

Uns bleibt ein Erdenrest
Zu tragen peinlich,
Und wär' er von Asbest,
Er ist nicht reinlich.
Wenn starke Geisteskraft
Die Elemente
An sich herangerafft,
Kein Engel trennte
Geeinte Zwienatur
Der innigen beiden.
Die ew'ge Liebe nur
Vermag's zu scheiden.

DIE JÜNGEREN ENGEL

Ich spür' soeben,
Nebelnd und Felsenhöf'
Ein Geisterleben
Regend sich in der Näh'.
Die Wölkchen werden klar.
Seliger Knaben
Seh' ich bewegte Schar.
Los von der Erde Druck,
Im Kreis gesellt,
Die sich erlaben
Am neuen Lenz und Schmuck
Der obern Welt.
Sei er zum Anbeginn,
Steigendem Vollgewinn
Diesen gesellt!

DIE SELIGEN KNABEN

Freudig empfangen wir
Diesen im Puppenstand;
Also erlangen wir

TÄIUSLIKUMAD INGLID

Samuti kui asbest
terveks jääb tuhas,
kestma jääb maine kest -
veel pole puhas.
Veel ka algained nii
küljes on hingel,
naljalt neid koost ei vii.
Isegi ingel
ühinend kaksindust
lahku ei aja.
Igavest armastust
selleks on vaja.

NOOREMAD INGLID

Mähkund kus kaljumäed
udude loori,
heljumus ringi näed
vaimude koori.
Selgemaks muutub see:
hääletul astel
kulgeb seal rõõmus tee
õndsail poisslastel.
Eemal kust maine rõhk,
hõljud ringi.
Jumala hingeõhk
kosutab hingi.
Lõputu alguse
enne on see -
aina nüüd valguse
poole viib tee!

ÕNDSAD POISID

Surm sind maailmast viis
varases eas.
Inglüks nüüd muutu siis

Englisches Unterpfand.

Löset die Flocken los,
Die ihn umgeben!
Schon ist er schön und groß
Von heiligem Leben.

DOCTOR MARIANUS

Hier ist die Aussicht frei,
Der Geist erhoben.
Dort ziehen Fraun vorbei,
Schwebend nach oben.
Die Herrliche mitteninn
Im Sternenkranze,
Die Himmelskönigin,
Ich seh's am Glanze.
Höchste Herrscherin der Welt!
Lasse mich im blauen,
Ausgespannten Himmelszelt
Dein Geheimnis schauen.
Bill'ge, was des Mannes Brust
Ernst und zart bewegt
Und mit heiliger Liebeslust
Dir entgegenträgt.
Unbezwänglich unser Mut,
Wenn du hehr gebietest;
Plötzlich mildert sich die Glut,
Wie du uns befriedest.

DOCTOR MARIANUS UND CHOR

Jungfrau rein im schönsten Sinn,
Mutter, Ehren würdig,
Uns erwählte Königin,
Göttern ebenbürtig.

CHOR

Dir, der Unberührbaren,

inglite seas.

Sirgud ja nähtavaks
tuleb su laad,
suureks ja ilusaks
meie seas saad.

DOKTOR MARIANUS

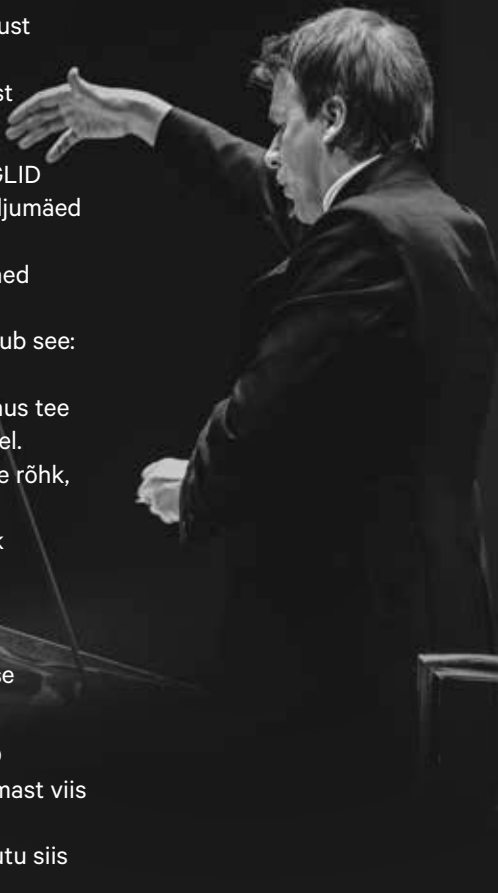
Vaade on ülevaim
ülevamaist:
maa küljest irdund samm,
kolme näen naist.
Keskel on vaevaste
hämara ranna
ihaldus - taevaste
valitsejanna.
Käskijanna ülevaim
keset taevasina,
lase selguseks saab aim,
tee, et võiksin mina
mõista sinu saladust,
läida leek mu põues,
mis on tulvil hardumust
armastuse jõu ees.
Miski vägi siis ei pea,
kui meid saadad teele.
Sinu pilk, sa hell ja hea,
leebeks teeb mu meele.

DOKTOR MARIANUS JA KOOR

Puhas neitsi, millist teist
iaal maa ei kannu,
üllaim kõigist olendeist,
taeva kuninganna.

KOOR

Kui on eksi satatud,

Ist es nicht benommen,
Dass die leicht Verführbaren
Traulich zu dir kommen.

In die Schwachheit hingerafft,
Sind sie schwer zu retten;
Wer zerreisst aus eigner Kraft
Der Gelüste Ketten?
Wie entgleitet schnell der Fuss
Schiefem, glattem Boden?

CHOR DER BÜSSERINNEN UND UNA POENITENTIUM

Du schwebst zu Höhen
Der ewigen Reiche,
Vernimm das Flehen,
Du Ohnegleiche,
Du Gnadenreiche!

MAGNA PECCATRIX

Bei der Liebe, die den Füßen
Deines gottverklärten Sohnes
Tränen liess zum Balsam fließen,
Trotz des Pharisäerhohnes;
Beim Gefäße, das so reichlich
Tropfte Wohlgeruch hernieder;
Bei den Locken, die so weichlich
Trockneten die heil'gen Glieder –

MULIER SAMARITANA

Bei dem Bronn, zu dem schon weiland
Abram liess die Herde führen;
Bei dem Eimer, der dem Heiland
Kühl die Lippe dürft' berühren;
Bei der reinen, reichen Quelle,
Die nun dorthier sich ergiesset,
Überflüssig, ewig helle
Rings durch alle Welten fliesst –

kõik, kel nõder meel on,
paluvad sind, patutut,
hardalt sinu eel on.

Kergesti ju saavad meid
kired oma võrku.
Sina vaid, oh puhas neid,
päästa võid meid nõrku,
kes on elu kiilasjääl
ihalduste lingus.

KAHETSEJANNADE KOOR JA UNA POENITENTIUM

Sa säraküllas!
Sa võtad kuulda mu hädaohke,
kui kerkib suul ta -
sa ainus, üllas,
sa armurohke!

MAGNA PECCATRIX

Et sul vallanduvi hiuste
jalgel jumaliku poja
kõigi pilkajate kiuste
palav pisarate oja
voolas lõppematu hooga
lõhnalise nektarina
ja et juuste pehme vooga
pühi liikmeid katsid sina -

MULIER SAMARITANA

Et kord Aabram leidis kaevu,
kus võis karja jooma lasta;
et sai pärast januvaevu
Lunastaja kurku kasta;
et nüüd kõikidele avas
ennast läte, millel suuli
nestes karges, karastavas
kogu ilm võib kasta huuli -

MARIA AEGYPTICA

Bei dem hochgeweihten Orte,
Wo den Herrn man niederliess;
Bei dem Arm, der von der Pforte
Warnend mich zurücke stieß;
Bei der vierzigjähr'gen Busse,
Der ich treu in Wüsten blieb;
Bei dem sel'gen Scheidegrusse,
Den im Sand ich niederschrieb –

ZU DREI

Die du grossen Sünderinnen
Deine Nähe nicht verweigerst
Und ein büssendes Gewinnen
In die Ewigkeiten steigerst,
Gönn' auch dieser guten Seele,
Die sich einmal nur vergessen,
Die nicht ahnte, dass sie fehlte,
Dein Verzeihen angemessen!

UNA POENITENTIUM

Neige, neige, Du Ohnegleiche,
Du Strahlenreiche,
Dein Antlitz gnädig meinem Glück!
Der früh Geliebte
Nicht mehr Getrübte,
Er kommt zurück.

SELIGE KNABEN

Er überwächst uns schon
An mächt'gen Gliedern,
Wird treuer Pflege Lohn
Reichlich erwidern.
Wir wurden früh entfernt
Von Lebechören;
Doch dieser hat gelernt,
Er wird uns lehren.

MARIA AEGYPTICA

Et kesk paiku üksildasi
rahusäng on issandal;
et mind hoiatades käsi
kinni pidas väraival;
et ma kaua kõrbeviival
raskel rajal käisin, kus
kirjutatud kuumal liival
on mu viimne tervitus -

KÕIK KOLM

Et sa neid, kel rasked patud,
lased enda lähedale
ja et see saab lunastatud,
kel täis kahetsust on pale -
luba nüüd ka seda hinge,
kes vaid korra kaotas raja
ega näinud kurja linge,
andeks saada, Lunastaja!

UNA POENITENTIUM

Oh ainus, üllas,
au-, säraküllas
mu õnne poole pilk pööra sa!
Arm, kes kord pelgus,
taas hinges selgus,
nüüd tuleb ta.

ÕNDSAD POISID

Ta sirgus võimsal hool,
ei allpool meid nüüd asu.
Nii ustav arm ja hool
saab rikkaliku tasu.
Meil tuli elutee,
ah, ruttu lõpetada,
kuid õppinud on see
ja võib meid õpetada.

UNA POENITENTIUM

Vom edlen Geisterchor umgeben,
Wird sich der Neue kaum gewahr,
Er ahnet kaum das frische Leben,
So gleicht er schon der heiligen Schar.
Sieh, wie er jedem Erdenbande
Der alten Hülle sich enttrafft
Und aus ätherischem Gewande
Hervortritt erste Jugendkraft.
Vergönne mir, ihn zu belehren,
Noch blendet ihn der neue Tag.

MATER GLORIOSA

Hebe dich zu höhern Sphären!
Wenn er dich ahnet, folgt er nach.

DOCTOR MARIANUS

Blicket auf zum Retterblick,
Alle reuig Zarten,
Euch zu sel'gem Geschick
Dankend umzuarten.
Werde jeder bess're Sinn
Dir zum Dienst erbötig;
Jungfrau, Mutter, Königin,
Göttin, bleibe gnädig!

CHORUS MYSTICUS

Alles Vergängliche
Ist nur ein Gleichnis;
Das Unzulängliche,
Hier wird's Ereignis;
Das Unbeschreibliche,
Hier ist's getan;
Das Ewig-Weibliche
Zieht uns hinan.

UNA POENITENTIUM

Nüüd õilsamasse sfääri astu!
Ei aima sa, me seas veel noor,
et nagu võrdset võtab vastu
sind enda hulka vaimukoor.
Su osaks puhtas eetrilättes
saab ümbersünd ja ülestõus
ja vana kesta maha jättes
sa ilmud värskes noorusjõus.
Las tema poole pöoran pale!
Veel teed ei leia vastne vaim.

MATER GLORIOSA

Sa tõuse veelgi kõrgemale!
Su ligi teda tõukab aim.

DOKTOR MARIANUS

Hardas tänumeeles end
pöörgem Päästja poole,
kelle läbi ümbersünd
osaks saab me soole.
Sinu pilgu sära joon.
Juhi meid ja vaata,
Neitsi, Ema, loodu kroon,
heldelt meile vaata!

CHORUS MYSTICUS

Kõik muinasloom on,
võrdpilt kõik ajalik.
Kobav ja poolik on
täiuseks vajalik.
Saab kord, ehk tee küll pikk,
otsingust leid.
Kõik iginaiselik
ligi veab meid.

Risto Joost on alates 2020. aasta sügisest Vanemuise teatri muusikajuht ja peadirigent, 2009. aastast Rahvusoper Estonia koosseisuline dirigent. Ta on juhatanud mitmeid rahvusvaheliselt tunnustatud orkestreid nagu Bergeni Filharmooniikud, Veneetsia Teatro La Fenice orkestrit, Peterburi Maria Teatri orkestrit, Sevilla Kuninglikku Sümfooniaorkestrit jt. Eestis olnud Tallinna Kammerorkestri peadirigent (2013–2019), juhatanud Eesti Riiklikku Sümfooniaorkestrit ja teisi. Samuti on Joost seisnud dirigendina mitmete kõrgelt hinnatud kooride ees: Madalmaade Kammerkoor (peadirigent 2011–2015), Leipzigi MDR Raadiokoor (kunstiline juht 2015–2019), Rootsi Raadio koor, Ars Nova Copenhagen jt. Vanemuise muusikajuhi ja peadirigendina on Joost algatanud koostöö Heino Elleri Muusikakooliga iga-aastase kontserdi „Tulevikumuusikud“ näol, lisaks on ta üks Vanemuise hooaja avafestivali eestvedajatest ning on ellu kutsunud iga-aastase hingedepäeva kontserdi traditsiooni. Samuti on Joost publiku ette toonud ooperilavastusi nii maailmaklassika kui kodumaiste algupärandite seast, nende hulgas Mozarti „Don Giovanni“ (2021), Wagneri „Tristan ja Isolde“ (2022), Händeli „Julius Caesar“ (2023), Puccini „Turandot“ (2024), Varrese „Põrgupõhja uus Vanapagan“ (2022), Kaumanni „Kaubamaja“ (2022) ja Tambergi „Cyrano de Bergerac“ (2023). Eesti Rahvusringhäälingu muusikatoimetajad valisid Joosti aasta muusikuks 2018 kõrgete väärtuste kandmise ja edasiandmise eest muusikas. 2006 ja 2016 pälvis Eesti Muusikanõukogu helikunsti sihtkapitali aasta-preemia, 2011 Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu noore kultuuritegelase preemia ning 2022 Eesti Teatriauhindade muusikaauhinna. Hooajast 2024/2025 töötab Joost ühtlasi Saksamaal Württembergi Kammerorkestri peadirigendina.

Elena Brazhnyk on õppinud koorijuhtimist Kiievi Riiklikus Kultuuri- ja Kunsti-ülikoolis (2002–2007, A. Mahrlevki ja N. Kretško klass), seejärel laulmist Ukraina Tšaikovski-nimelises Muusikaakadeemias (2007–2012, E. Mirošnõtšenko ja I. Semenenko klass). Õpingute ajal tegi ta oma ooperidebüüdi Marfa rolliga Rimski-Korsakovi ooperis „Tsaari mõrja“. Täiendanud end Vilma Vernocchi meistriklassis. 2016. aastal debüteeris ta Rahvusoperis Estonia Gilda rolliga Verdi „Rigoletto“, alates 2022. aasta juulist on Rahvusoper Estonia solist. Brazhnyk on Klaudia Taevi nimelise konkursi finalist (2015), 2024. aastal on teda tunnustatud Harjumaa teatripreemiaga ning SEB publikupreemiaga.

Tema repertuaari kuuluvad rollid nagu Marfa – Rimski-Korsakovi „Tsaari mõrja“, Violetta – Verdi „La traviata“, Gilda – Verdi „Rigoletto“, Jeanne – Verdi „Jeanne d'Arc“, Micaëla – Bizet' „Carmen“, Krahvinna – Mozarti „Figaro pulm“, Pamina – Mozarti „Võlflööd“, Yniold – Debussy „Pelléas ja Mélisande“, Norina Donizetti „Don Pasquale“. Vanemuse teatris on Brazhnyk soleerinud Donizetti ooperi „Linda di Chamounix“ (2021) nimiosas.

Silja Aalto omandas lauleriala Eeva-Liisa Saarineni käe all Sibeliuse Akadeemias 2018. aastal. Samal aastal tegi Aalto oma ooperidebüüdi Rahvusoperis Estonia, kehas tades krahvinna Almavivat Mozarti „Figaro pulmas“. Ta on ka edaspidi olnud Estonia laval sage külaline, esitades Mimi rolli Puccini „Boheemis“, Leonora rolli Verdi „Trubaduuris“ ning Elsa rolli Wagneri „Lohengrinis“. 2023. aastal tegi ta oma solistidebüüdi Soome Rahvusoperis Christian Spucki lavastatud Verdi „Reekviemis“. Tema ooperirepertuaari kuuluvad ka Leonore – Beethoveni „Fidelio“, Sieglinde – Wagneri „Valküür“, Esimene leedi – Kokkoneni „Viimased kiusatused“, Mrs. Alice – Verdi „Falstaff“, Helena – Britteni „Suveöö unenägu“ ja Minna – Rautavaara „Tietäjien lahja“ („Kingitus tarkadelt“).

Aalto hiljutiste kontsert-ülesastumiste seas on Vaughan Williamsi „Meresümfoonia“ Londoni Barbicani keskuses ja Saariaho „Mirage“ Royal Albert Hallis (mõlemad BBC Sümfooniaorkestriga, dirigent Sakari Oramo). Aalto tulevaste esinemiste hulka kuuluvad rollidebüüt Elisabetta di Valois'na („Don Carlo“) Helsingis; Riitta roll („Viimased kiusatused“) Tampere Ooperis ja Savonlinna Ooperifestivalil ning Mahleri 2. sümfoonia koos Orchestra National du Capitole de Toulouse'iga, dirigendiks Tarmo Peltokski.

2016. aastal võitis Aalto Toivo Kuula nimelise lauluvõistluse (Alavus, Soome); 2017. aastal pälvis Grand Prix' ooperi kategoorias Metropolitani rahvusvahelisel laulukonkursil (New York); ooperikategooria võidu Lyra New York rahvusvahelisel konkursil; teise koha ja *Lied*'i auhinna Elizabeth Connell Prize'i rahvusvahelisel lauluvõistlusel (Sydney) ning teise koha PMLF lauluvõistlusel (Tallinn).

Kadri Kõrvek alustas muusikaõpinguid Georg Otsa nimelises Tallinna Muusika-koolis (2010–2013). Aastal 2019 lõpetas ta Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia baka-laureuseõppe laulerialal, hetkel täiendab end sama kooli magistrantuuris. Kõrvek kuulub Rahvusoper Estonia ooperikoori koosseisu. Tema rollide nimistusse kuuluvad Kate Pinkerton – Puccini „Madama Butterfly“ (2024), Diana – Offenbachi „Orpheus põrgus“ (2022), Valencienne – Lehári „Lõbus lesk“ (2022), Esimene daam – Mozarti „Võlflööd“ (2022), Orava vari, Kassike – Raveli „Laps ja lummutised“ (2021), Hodel – Bocki „Viuldaja katusel“ (2020), Juliette Vermont – Lehári „Krahv Luxemburg“ (2020), Susanna – Mozarti „Figaro pulm“ (2019), Malvina – Ehala „Buratino“ (2018) (kõik Rahvusoper Estonia); lisaks Nõid – Purcelli „Dido ja Aeneas“ (2016) ning Teine öde – Puccini „Öde Angelica“ (2016) (mõlemad EMTA). Vanemuses astus Kõrvek viimati üles Liù rollis Puccini ooperis „Turandot“ (2024). Lisaks ooperirepertuaarile on Kõrvek esitanud ka suurforme nagu Saint-Saëns'i Jõuluoratorium ning Rossini „Petite messe solennelle“. 2022. aastal saavutas ta Vello Jürna nimelisel vokalistide konkursil II koha ning pälvis Vanemuse teatri eripreemia.

Kai Rüütel-Pajula on laialdaselt tunnustatud eesti metsosopran, kes on esinenud mainekates teatrites nagu Londoni Kuninglik Ooperimaja, Hollandi Rahvusoper, Theater an der Wien, Teatro Real, Flandria Ooper, Gran Teatre del Liceu, Šoti Ooper, Théâtre du Capitole Toulouse ja Dallase Ooper. Õppinud Tallinna Georg Otsa Muusikakoolis, Haagi Kuninglikus Konservatooriumis ja Hollandi Rahvusoperi Akadeemias. 2009. aastal sai temast Jette Parker Young Artists programmi liige Londoni Kuninglikus Ooperimajas Covent Gardenis.

Viimati üles astunud rollidega nagu Waltraute Wagneri ooperis „Jumalate hukk“ (Londoni Filharmooniaorkester), Ingel Calixto Bieito lavastuses Mendelssohni ooperist „Elias“ ja Judith Bartóki ooperis „Hertsog Sinihabeme loss“ (mõlemad Lyoni Rahvusoper), Sonjetka Šostakovitši ooperis „Mtsenski maakonna leedi Macbeth“ (Grand Théâtre de Genève) ja Körtsmiku tütar Humperdincki ooperis „Königskinder“ (Hollandi Rahvusoper). Tema hiljutiste kontsertesinemiste hulka kuuluvad Beethoveni 9. sümfoonia Trondheimi Sümfooniaorkestriga (dirigent Han-Na Chang), Mahleri 2. sümfoonia Ulsteri Orkestriga (dirigent Daniele Rustioni); ja Mahleri 8. sümfoonia ERSO-ga (dirigent Neeme Järvi). Rüütel-Pajula karjääri tipphetkede seas on muu hulgas Ameerika-Israeli helilooja Chaya Czernowini teose „Infinite Now“ maailma esiettekanne Flandria Ooperis ning USA ooperidebüüt Dallase Ooperis Olga rolliga Tšaikovski ooperis „Jevgeni Onegin“.

Tema repertuaari kuuluvad Emilia – Verdi „Othello“, Meg Page – Verdi „Falstaff“, Wellgunde ja teine norn – Wagneri „Jumalate hukk“, Siegrune – Wagneri „Valküür“, Lilleneiu ja kannupois – Wagneri „Parsifal“, Mary – Wagneri „Lendav Hollandlane“, Carmen – Bizet’ „Carmen“, Blanche – Prokofjevi „Mängur“, Annina – Straussi „Roosikavaler“, Ljubaša – Rimski-Korsakovi „Tsaari mõrja“, Teine daam – Mozarti „Võluflööt“, Smee naine – Schrekeri „Genti sepp“, Nefertiti – Glassi „Akhnaten“, Hans – Humperdincki „Hans ja Grete“, Kate Julian – Britteni „Owen Wingrave“ jpt rollid. Hooajal 2024–2025 naaseb Rüütel-Pajula Dortmundi Teatrisse Fricka rolliga Wagneri „Valküüris“ ning debüteerib Hamburgi Riigiooperis Polina rolliga Tšaikovski „Padaemandas“.

Anneli Peebo on lõpetanud klaveri ja koorijuhtimise eriala Eestis, seejärel õppinud laulmist prof Gerhard Kahry, Kurt Equiluzi ja Kurt Malmi juhendamisel Viini Muusika- ja Lavakunsti Ülikoolis. Ta on pälvinud hulgaliselt tunnustust nii Eestis kui rahvusvaheliselt. 2022. aastal omistati talle Kammersängeri aunimetus, samal aastal pärjati Peebo ka Alam-Austria kultuuripreemiaga.

Alates 1997. aastast kuulub Peebo Viini Volksoperi koosseisu, kus tema rollinimistus on peaosad ooperites „Carmen“ (Bizet) ning „Tuhkatriinu“ (Rossini) ja operettides „Silva“ (Kálmán) ning „Boccaccio“ (von Suppé), lisaks Czzipra – Straussi „Mustlasparun“, Jezibaba – Dvořáki „Näkingeid“, Donna Elvira – Mozarti „Don Giovanni“, Maddalena – Verdi „Rigoletto“, Sextus – Mozarti „Tituse halastus“, Prints Orlofsky – Straussi „Nahkhiir“, Hermia – Britteni „Suveöö unenägu“, Dorabella – Mozarti „Cosi fan tutte“, Cherubino – Mozarti „Figaro pulm“, Mary – Wagneri „Lendav hollandlane“, Venus – Offenbachi „Orpheus põrgus“, Amm – Mussorgski „Boriss Godunov“, Hans ja ema Gertrud – Humperdincki „Hans ja Grete“, Zita – Puccini „Gianni Schicchi“ jt.

Peebo karjääri tipphetkede sekka kuuluvad Beethoveni 9. sümfoonia esitamine paavst Johannes Paulus II 25. ametiaastapäeva puhul Vatikanis, samuti vabaõhu-kontserdid koos Andrea Bocelli ja José Carrerasega Tallinnas.

Peale Viini Volksoperi on Peebo üles astunud mainekates teatrites nagu La Scala, Viini Riigiooper, Pekingi NCPA, Londoni Kuninglik Ooperimaja, Bastille Ooper, Theater an der Wien, Tokyo Rahvusteater, Soome Rahvusoper, Napoli Teatro San Carlo, Palermo Teatro Massimo, Torino Teatro Regio; samuti Salzburgi, Aix-en-Provence'i,

Bregenzi ning Savonlinna ooperifestivalidel. Teinud koostööd lavastajatega nagu Franco Zeffirelli, Giorgio Strehler, Michael Hampe, Philippe Arlaud, Robert Carsen, Dario Fo, William Kentridge, Stephane Braunschweig jpt ning dirigentidega nagu Georges Prêtre, Neeme Järvi, Paavo Järvi, Kirill Petrenko, Sir Neville Marriner, Riccardo Chailly, Dennis Russell Davies, Omer Meir Wellber, Ulf Schirmer, Christopher Hogwood, Stefan Soltesz, Fabio Luisi, Lyu Jia, Manfred Honeck, Bertrand de Billy, Pietari Inkinen, Nathalie Stutzmann, Ottavio Dantone, Asher Fisch, Plácido Domingo, Michael Gielen, Anja Bichlmaier, Kristiina Poska jpt.

Peebo on ka nõutud kontserdilaulja ning on soleerinud Tokyo NHK Sümfoonia-orkestri, Tokyo Filharmooniaorkestri, Osaka Filharmooniaorkestri, Saksa Bremeni Kammerfilharmoonikute, Stuttgarti ja Müncheni Filharmoonikute, Leipzigi Gewandhaus-orkestri, Frankfurdi Raadio Sümfooniaorkestri, Milano Verdi Orkestri, MDR Sümfooniaorkestri jpt ees.

Tuomas Katajala on üks mitmekülgsemaid ja nõutumaid tenoreid Skandinaavias, kes on saavutanud edu nii ooperi- kui ka kontsertlavadel. Õppinud Helsingi Sibeliuse Akadeemias, samuti Roomas ja Amsterdams. Teda seob pikaajaline koostöö Helsingi Soome Rahvusooperi ja Savonlinna Ooperifestivaliga, kus tegi oma lavadebüüdi Taminona Mozarti ooperis „Võlflööd“.

Eelnevatel hooaegadel on Katajala üles astunud nimiosades Wagneri „Lohengrinis“ Savonlinna Ooperifestivalil, Mozarti „Idomeneos“ Tel Avivis ja Stravinski „Kuningas Oidipuse“ kontsertettekandes Milanos; lisaks järgmistes rollides: Erik – Wagneri „Lendav hollandlane“ (Peking), Max – von Weberi „Nõidkütt“ (Theater an der Wien), Loge – Wagneri „Reini kuld“ (Soome Rahvusooper; Singapur), Lootus – Braunfelsi „Linnud“ (Strasbourg), Tamino – Mozarti „Võlflööd“ (Londoni Kuninglik Ooperimaja; Staatsoper Unter den Linden, Lille'i Ooper; Savonlinna Festival), Belmonte – Mozarti „Haaremirööv“ (Savonlinna Festival), David – Wagneri „Nürnbergi meisterlauljad“ (Soome Rahvusooper).

Tema ulatuslik kontsertrepertuaar hõlmab J. S. Bachi, Händeli, Haydni, Mendelssohni, Mahleri ja Britteni teoseid. Kontsertesinemiste tipphetkede seas on Beethoveni 9. sümfoonia Oslo Filharmoonikute ja Viini Sümfooniikutega, Mahleri 8. sümfoonia ja Beethoveni „Missa Solemnis“ Soome Raadio Sümfooniaorkestriga, Britteni „Serenaad tenorile ja metsasarvele“ Prantsuse Raadio Filharmooniaorkestriga, Mahleri „Laul maast“ Milano Sümfooniaorkestri avakontserdil Teatro alla Scalas. Hiljuti debüteeris Katajala Andrei Hovanski rollis Mussorgski „Hovanštšina“ kontsertettekandes Soome Raadio Sümfooniaorkestriga (dirigent Esa-Pekka Salonen).

Tema tulevaste projektide hulgas on rollid nagu Pollux Straussi „Danae armastuses“ Genovas, Max von Weberi „Nõidkütis“ Leipzigi Ooperis, nimiosa Mozarti „Idomeneo“ kontsertettekandes Helsingi Barokkorkestriga ning Eriku roll Wagneri „Lendava hollandlase“ kontsertettekandes Luksemburgi Filharmoonikutega. Kontsertprojektid viivad teda Lissaboni, Toulouse'i, Kokkolasse ja Kuopiosse.

Hrólfur Sæmundsson alustas lauluõpinguid Reykjaviki Vokaalakadeemias, 2002. aastal omandas muusika magistrakraadi New Englandi Konservatooriumis Bostonis. Tema hiljutised ja tulevased esinemised hõlmavad Germonti rolli ooperis „La Traviata“, Michele rolli ooperis „Mantel“, nimiosasid ooperites „Wozzeck“ ja „Macbeth“, Alberichi rolli ooperites „Reini kuld“ ja „Siegfried“, Tomski rolli ooperis „Padaemand“ ja Don Carlot ooperis „Ernani“. 2021. aastal laulis ta peaosas Leo Blechi neoromantilises ooperis „Der Alpenkönig und Menschenfeind“, millest valmis Saksa raadio Deutschlandfunkiga koostöös ka salvestus.

Sæmundsson on esinenud ulatuslikult ooperites ja kontserdilavadel Saksamaal, Prantsusmaal, Norras, Rootsis, Luksemburgis, Suurbritannias, Iirimaa, Itaalias, Hollandis ja Ameerika Ühendriikides, samuti oma kodumaal Islandil. Tema olulisimad rollid on nimiosad ooperites „Macbeth“, „Jevgeni Onegin“ ja „Don Giovanni“, samuti Don Carlo („Saatuse jõud“), Germont („La Traviata“), Miller („Luisa Miller“), Rodrigo („Don Carlos“), Ford („Falstaff“), Escamillo („Carmen“), Alberich („Nibelungide sörmus“), Telramund („Lohengrin“), Wolfram („Tannhäuser“), Kurwenal („Tristan ja Isolde“), Beckmesser („Nürnbergi meisterlauljad“), lord Ruthven („Vampiir“), Isa („Hans ja Grete“), Sharpless („Madama Butterfly“), Schanard ja Marcello („Boheem“), Figaro („Sevilla habemeajaja“), Don Pizarro („Fidelio“), Ori Philippe Boesmansi nüüdisooperis „Au Monde“, Krahv Almaviva („Figaro pulm“), Don Alfonso („Cosi fan tutte“) ja Papageno („Võlflööd“).

Ta on plaadistanud Sir John Taveneri muusikat ning pälvinud selle eest hulgaliselt tunnustust, samuti osalenud Mahleri 8. sümfoonia plaadistamisel ning avaldanud kaks albumit Islandi lauludega. Esinenud raadios ja televisioonis nii Islandil kui ka Suurbritannias. Sæmundsson on saanud Islandi Wagneri Seltsi aasta laulja tiitli ning on olnud nomineeritud nii Islandi Muusikapremiale kui ka Islandi Teatripreemiale.

Ain Anger, keda on nimeatud üheks tänapäeva parimaks Wagneri-bassiks, debüteeris Bayreuthi festivalil Fafnerina Wagneri ooperites „Reini kuld“ ja „Siegfried“ (dirigent Christian Thielemann) ning La Scala teatris Dalandina ooperis „Lendav hollandlane“ (dirigent Hartmut Haenchen). Esinenud Hundingi rollis „Nibelungide sörmuse“ tsükklites Müncheni Riigiooperis, Viini Riigiooperis, Frankfurdi Ooperis, Chicago Lyric Opera's ning Londoni Kuninglikus Ooperimajas. Anger debüteeris San Francisco ooperis Pogneri rollis ooperis „Nürnbergi meisterlauljad“, lisaks on ta sage külaline Berliini Deutsche Operis, mille koosseisus esines BBC Proms festivalil „Tannhäuseris“. Viimastel hooaegadel on tema Wagneri-repertuaar saanud täiendust rollidega nagu Hagen ooperis „Jumalate hukk“ (Kanada ooperikompanii; Edinburghi rahvusvaheline festival) ja kuningas Marke ooperis „Tristan ja Isolde“ (Clevelandi orkester; Palau de les Arts Reina Sofía; Lääne-Austraalia sümfooniaorkester).

2020. aastal Austria valitsuse poolt Kammerisänger'i tiitliga pärjatud Anger on Viini Riigiooperis laulnud üle neljakümne rolli, nende hulgas Dosifei Mussorgski ooperis „Hovanštšina“, kuningas Heinrich Wagneri „Lohengrinis“, Komtuur Mozarti „Don Giovanni“ ning mitmeid Verdi repertuaari kuuluvaid rolle, sealhulgas Filippo II ja Suurinkviisitor („Don Carlos“), Zaccaria („Nabucco“), Fiesco („Simone Boccanegra“) ja Sparafucile („Rigoletto“).

Angeri ulatusliku karjääri tipphetkede hulka kuuluvad õnnestunud debüüt ooperi „Boriss Godunov“ nimosas Berliini Deutsche Operis. Sama teosega debüteeris Pimeni rollis Londoni Kuninglikus Ooperimajas ning esimese eestlasena ka Metropolitan Opera laval. Hiljuti on ta esinenud uutes „Boriss Godunovi“ ja „Don Giovanni“ lavastustes Pariisi Rahvusooperis; lisaks laulnud Müncheni Riigiooperis mitmeid oma põhirolle ning ka kardinal Brognit Halévy harva esitatavas ooperis „Juuditar“.

Kontserdilavadel on Anger hiljuti soleerinud teostes nagu Mahleri 8. sümfoonia (La Scala teater; NHK sümfooniaorkester), Verdi Reekviem (Strasbourg'i Filharmoonia-orkester; Accademia Nazionale di Santa Cecilia) ning Beethoveni 9. sümfoonia (Viini Sümfoonikud). Viimast esitab eelseisval hooajal ka Gewandhausorkestriga dirigent Andris Nelsonsi juhatusel.

2024/25 hooajal soleerib Anger taas Faferina La Scala teatris „Nibelungide sörmuse“ tsükklis (dirigent Christian Thielemann), samuti Hageni rollis „Jumalate hukatuses“ La Monnaie teatris (dirigent Alain Altinoglu), ning Dosifeina „Hovanštšina“ lavastustes Helsingi ja Stockholmi festivalidel (dirigent Esa-Pekka Salonen) ning Salzburgi lihavõttefestivalil Simon McBurney lavaversioonis.

Vanemuise sümfooniaorkestri koosseis

Muusikajuht ja peadirigent Risto Joost

Orkestri kontsertmeister Liam Keneally

I viiul Marta Mutso*, Andri Annus**, Susann-Elisabeth Kisla**, Eva Aarnis, Laura Miilius-Koddanipork, Eva-Maria Laas, Vitalij Regensperger, Grete Heinsaar, Anne Vellomäe, Karl Jõgi, Madli Lehiste

II viiul Anna Samsonova*, Vlad Câmpean**, Laura Kuusma, Myroslava Bukata, Žanna Toptši, Hille Niilisk-Rees, Juan José Restrepo Duarte, Triinu Raudver, Mia Kurvits, Kaido Kopli

Viola Kadri Rehema*, Daria Motovilova**, Hanno-Mait Maadra, Ance Lipste, Ruta Kulikovska, Tiina Enniko, Martti Mägi, Karen Joamets

Tšello Lauri Sõõro*, Camillo Cabassi**, Heli Ilumets, Olga Raudonen, Marina Peleševa, Karret Sepp, Andres Metspalu, Kristaps Grinbergs

Kontrabass Hanna-Ingrid Nurm*, Aivar Eimra**, Linda Viller, Regina Udod, Jaanus Roosileht, Rena Selliov

Mandoliin Helin Pihlap

Harf Lisanne Rull, Kai Visnapuu

Orel Piret Aidulo

Tšelesta Ele Sonn

Klaver Margus Riimaa

Flööt Kerstin Laanemets*, Marion Strandberg**, Ann Öun, Kristin Mürsepp

Oboe Anna Šulitšenko*, Anastasiia Cherniak**, Maimu Kaarde

Klarnet Margus Vahemets*, Arturs Perts, Heimo Hodanjonok

Fagott Kulvo Tamra*, Johanna Tuvi**, Stefan Heinrich Kerstan

Metsasarv Daniels Sabanskis*, Zhaohang Hu, Eliise Kannukene, Richard Tamra, Chloe Matthews

Trompet Priit Rusalepp*, Marti Suvi**, Viljar Lang, Karl Vakker

Tromboon Kait Tiitso*, Hendrik Jaak Sepp**, Rain Kotov, Aivo Koddanipork

Tuuba Andoni Moñux Ugalde

Löökpillid Alessandro Beco*, Andrea Radi**, Jorge Renes, Ilmar Varjun

Orkestri lavameistrid Kalev Helmoja, Sander Lääts

* orkestri pillirühma kontsertmeister

** orkestri pillirühma abikontsertmeister

Vanemuise ooperikoori laiendatud koosseis

Grete Oolberg, Helen Hansberg, Helen Nõmm, Elin Kaiv, Kaja Ilmjärv, Marika Villemson, Marta Burgoa, Merle Aunpuu, Siiri Koodres, Silja Lani, Aileen Baker, Diana Silova, Eve Kivisaar, Inge Õunapuu, Katrin Kapinus, Kristel Oja, Lembi-Liis Ebre, Emili Olde*, Sille Siniavski*, Kadri Toomeste*, Rita Pajumaa*

Aleksander Lumi, Edgar Mikkel, Hisatoshi Nezu, Ivar Saks, Oliver Timmusk, Rainer Aarsalu, Tarmo Teekivi, Artur Nagel, Egon Laanesoo, Elmar Pool, Kristjan Häggblom, Risto Orav, Ruudo Vaher, Uku-Markus Simmermann, Henry Taube*, Johan Kütt*

* ooperikooriga käesoleva kontserdi raames liitunud

Segakoor Latvija koosseis

Kunstiline juht ja peadirigent Māris Ošlejs

Marika Austruma, Ilze Dzenīte, Indra Prince, Agita Meri, Inga Žilinska, Evita Taranda, Ina Jēkabsons, Zane Zilberte, Laila Lineja, Nataliia Behma, Irīna Mihailovska, Sanita Sinkēviča, Vita Grīnhofa, Līva Blūma-Musačio, Agneta Otaņķe, Rūta Olekša, Samanta Bernāte-Dzene, Inga Giluča, Marlēna Dravniece, Līga Paegle, Sniedze Kaņepe, Ieva Zvejniece, Elīna Čipāne, Elīna Selga, Sintija Šmite-Smidrovskā, Nelli Sisojeva, Laura Tērauda, Dace Bite

Valdis Tomsons, Kalvis Ozoliņš, Eduards Fiskovičs, Ivars Krauze, Artūrs Švarcbahs, Matīss Tučs, Jurģis Liepnieks, Ralfs Šmidbergs, Uģis Matvejs, Agris Puķe, Juris Jēkabsons, Uģis Meņģelis, Agnis Augustinovičs, Serhii Zadorozhnyi, Vilhelms Georgs Vācietis, Kristaps Nauzers, Daniels Pelnēns, Henrijs Poikāns, Reinis Sprūde, Emīls Dālderis, Armands Repše-Šterns, Jānis Petrovskis

Tartu ülikooli kammerkoori koosseis

Dirigent Triin Koch

Mia Riin Roosalu, Ehtel Kuldvere-Vent, Helmi Julia Nyman, Renata Muru, Haldja Tooming, Kätlin Kits, Heivi Truu, Heidi Hein, Nele Dresen, Heidi Laanemäe, Maribeth Ader, Mari-Liis Kirs, Ade Leena Haamer, Heidi Ots, Simone Ombler

Karl Abiline, Indrek Mustimets, Imar Koutchoukali, Oskar Telgmaa, Johan Kirikal, Tarmo Univer, Siim Kornel, Hartvig Tooming, Gregor Rehand, Sten Hansson

Tartu Poistekoor

Dirigent Annelii Traks

Marius Kabanov, Silver Rein Kadaja, Marcus-Kristofer Kaljuraag, Lucas Kaul, Karlis Kiil, Kusti Laanemaa, Auris Allan Leppik, Toivo Andrei Luumi, Markus Malm, Ronald Mäeots, Kristjan Mürk, Hendrik Ots, Mihkel Pihlau, Juhan Rooneem, Roland Saare, Ranno Suigusaar, Lasse Suislepp, Joosep Tali, Tom Tevahi, Karl Markus Timusk, Erik Vinn, Henri Vorms, Art Valter Vään, Otto Villem Vään

Kavas kasutatud fotode autorid Maris Savik, Kristina Tsvetkova, Krõõt Tarkmeel, Heikki Tuuli, Kaupo Kikkas, Olga Makina jt

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi, et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.

Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks. Fondi on võimalik teha annetusi:

SA Tartu Kultuurkapital / Swedbank IBAN: EE092200221011379347, SWIFT: HABAEEX /

SEB Pank IBAN: EE251010102052050006, SWIFT: EEUHEEX

Märksõna: VANEMUISE FOND

Suur aitäh teile Vanemuise fondi poolt:

Olga Aasav, Andrus Ansip, Mart Avarmaa, Alar Kroodo,

Kalev Kase, Mati Kermas, Eero Timmermann,

Tartu linn, Vanemuise advendikontserdil annetajad

Teatri peatoetaja

Aasta toetaja

Koostööpartner

Suvekontserdi peatoetaja

Autopartner

Hotellipartner

Hotellipartner

Grimmipartner

TARTU

KULTUURIMINISTEERIUM

Tartu 2024
European Capital of Culture

A.LeCoq
Beverage Partner

Delfi
Media Partner

Kanname elamusi

Kõige mõnusam aeg ootab

 TALLINK

MARTELL
COGNAC
FONDÉE EN 1715

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA.
ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

ELAMUSTEKS LOODUD

TOYOTA COROLLA CROSS

Teatrielamuste toetaja
amservauto.ee

AMSERV
TOYOTA ON MEIE HING

Pakume üheskoos enam

**LYDIA
HOTEL**

www.lydia.ee
Ülikooli 14, Tartu

DORPAT

www.dorpat.ee
Soola 6, Tartu

vanemuine.ee